

De eerste die de BVD versloeg

DOSSIER WEERWERK, NEDERLAND 3,
21.03-21.28 UUR

Na de vondst van een Russisch document in de branding bij Huisduinen in 1985 – een document dat later een logboek uit een Sovjet-onderzeeër bleek te zijn – belandde de Haarlemse onderwijzer Harry Valkenier op Kafkaëske wijze in een web van intriges en geheime diensten. Bij toeval kwam hij er achter dat de BVD een dossier over hem aan het aanleggen was, en beledigd en nieuwsgierig naar wat daar in zou kunnen staan begon hij een rechtszaak tegen de veiligheidsdienst. Na een jarenlange strijd leek Valkenier de tegenstander op de knieën te hebben: op 16 juni 1994 besliste de Raad van State dat hij (als eerste Nederlander) zijn eigen dossier mocht inzien.

Toch betekende Valkeniers overwinning – tot stand gekomen met steun van onder meer het VPRO-radioprogramma *Het Gebouw* – niets voor soortgelijke gevallen.

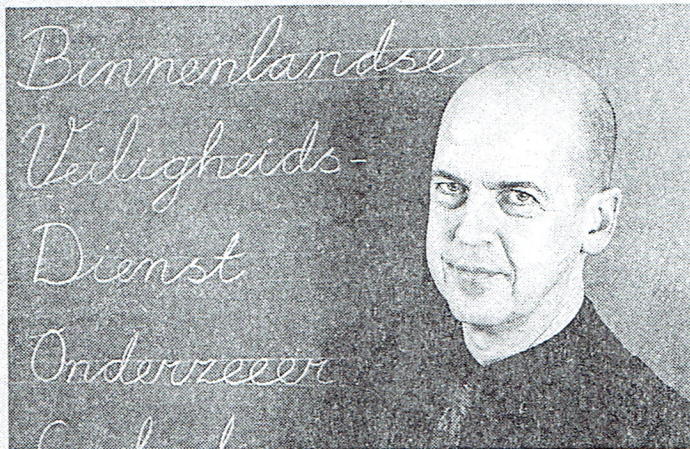
Roger Vleugels, zelfstandig BVD-onderzoeker en voorzitter van de Vereniging Voorkom Vernietiging (VVV): 'Minister Dales van Binnenlandse Zaken besloot dat de informatie over Valkenier ten onrechte was gekwalificeerd als zijnde BVD-informatie; het betrof volgens haar gewoon informatie van Binnenlandse Zaken, die per definitie openbaar is. Om die reden werden de stukken gedeklassificeerd voordat Valkenier ze mocht inzien.

Van groot belang uit het oogpunt van jurisprudentie en geschiedschrijving was daarentegen het arrest-Van Bag-gum, dat op dezelfde dag werd uitgesproken. Daarin werd voor het eerst, zij het onder voorwaarden, inzage in BVD-dossiers toegestaan.

Die voorwaarden bleken de inzage in de praktijk erg te beperken. In een arrest van eind november van dit jaar bepaalde de Raad van State dat de BVD ook geen voorwaarden vooraf mag stellen aan het inzien van niet-actuele delen van dossiers.

JdK

SELECTIE

De Haarlemse onderwijzer Harry Valkenier werd door de vondst van een Russisch logboek verdachte bij de BVD. (Nederland 3, 21.03 uur)
FOTO WIM BOS

Steden en hun verleden Wie in de 14de eeuw wilde studeren, een voorrecht dat slechts voor een kleine elite was weggelegd, kwam over het algemeen terecht in het 'verre' Keulen. De komst van een universiteit in Leuven in 1425 betekende een uitkomst.
Nederland 2 18.58

Studio RKK Volgende week begint bij de KRO de 16-delige serie 'Katholieken van de 20ste eeuw'. De serie wordt gepresenteerd door Maartje van Weegen. In Studio RKK vertelt ze over haar betrokkenheid.
Nederland 1 19.01

C land Op 9 januari gaat de mega-productie 'Dark lady' van Gerardjan Rijnders in het Amsterdams Muziektheater in première. 'Dark lady' is gebaseerd op de sonnetten van Shakespeare, met teksten van Gerardjan Rijnders en muziek van Boudewijn Tarenskeen. 'C land' was vanaf begin december bij enkele repetities aanwezig en praat aan de vooravond van de première met acteurs, zangers en regisseur Gerardjan Rijnders.
Nederland 3 20.37

Dossier Weerwerk: De zaak Valkenier Als de Haarlemse onderwijzer Harry Valkenier in 1985 een geheimzinnig Russisch document in handen krijgt, raakt hij verward in een web van geheime diensten en intriges. De BVD legt zelfs een dossier aan over hem. Als Valkenier daar achter komt, wil hij weten wat er in zijn dossier staat. Maar dat blijft geheim. En zo begint de zaak Valkenier: de man die de BVD op de knieën kreeg.
Nederland 3 21.03

Kaap de Goede Hoop Met onder meer een item over een landelijke wedstrijd tussen studententeams uit Eindhoven, Delft en Wageningen. Verder: Tieneropvang. Met ingang van 1998 maakte

de regering geld vrij voor een nieuwe vorm van kinderopvang: tieneropvang. Tenslotte: Lotgenoten. Een portret van twee vrouwen die op relatief jonge leeftijd een hersenbloeding hebben gekregen en elkaar gevonden hebben via het Bureau Lotgenotencontact.
Nederland 3 21.28

Films & sterren René Mioch heeft een interview met Wil Smith naar aanleiding van zijn nieuwste film 'Enemy of the State'. In deze film speelt Wil een advocaat, die per ongeluk in het bezit komt van een tape met geheime informatie.
Veronica 22.40

Dolverliefd Een uitzending waarin 'de liefde' tussen bewoners in een tehuis centraal staat. Het is de liefde die leven brengt in 'L'Accueil', een Waalse psychiatrische instelling. Tussen de bewoners komen allerlei liefdesrelaties tot bloei. Filmer Manu Bonmarriage treedt in 'Dolverliefd' zonder commentaar binnen in deze wereld vol intimiteiten. Hij maakte een ontroerende documentaire.
Nederland 1 22.54

Mijn alleenkinderen Marieke leeft met ongeveer twintig persoonlijkheden in haar lijf. Haar leven is als een optelsom van eenzaamheid, machteloosheid en ellende. Marieke heeft een systeem ontwikkeld van verschillende persoonlijkheden om aan een totale desintegratie te ontkomen.
Nederland 1 23.33

Stapel op boten Vanavond begint een nieuwe variant op de Stapel-formule, waarin Huub Stapel zich deze keer in de wereld van de watersport stort. Een informatief programma voor zeilfanaten, bootbezitters en kijkers die van actie houden.
Nederland 2 23.37